

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Sžak/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 1018201348
Dátum vydania rozhodnutia: 31. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1018201348.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M, v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobcu): O. Q., narodený X.X.XXXX, prechodne bytom A. I., H. B. X/XXX, XXX XX C. - R. R. V., trvale bytom K. I.. Xth F.,R..XXX E., štátny príslušník Iránskej islamskej republiky, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou GH LEGAL s.r.o., so sídlom Kazanská 3, 821 06 Bratislava, IČO: 52 232 743, proti žalovanému: Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, so sídlom Krížna 44, 812 72 Bratislava, v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2018/030247-003 zo dňa 9. júla 2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/5/2019-143 z 10. septembra 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky mení rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/5/2019-143 z 10. septembra 2020 tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2018/030247-003 zo dňa 9. júla 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Sťažovateľovi p r i z n á v a nárok na úplnú náhradu trov konania voči žalovanému.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA8-1116-011/2018-Ž zo dňa 7.3.2018 (ďalej len „prvostupňové

rozhodnutie“) zrušilo žalobcovi prechodný pobyt na území Slovenskej republiky na účel podnikania podľa § 36 ods. 1 písm. b) s poukazom na § 33 ods. 6 písm. e) a g) a § 33 ods. 1 písm. a) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“), pretože účastník konania uviedol nepravdivé a zavádzajúce údaje a jeho podnikateľská činnosť nie je vo verejnom záujme.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom namietal, že orgán prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia.

3. Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA2-2018/030247-003 zo dňa 9.7.2018 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Žalovaný sa stotožnil s posúdením prvostupňového správneho orgánu o nejednoznačnosti vykonávanej podnikateľskej činnosti žalobcu, ktorý najskôr tvrdil, že v Iráne vlastní spolu s bratom firmu, v ktorej sa vyrábajú petrochemické produkty a z nich umelé nite, z ktorých následne vyrábajú produkty ako sú poťahy do motorových vozidiel, koberce, rohože do motorových vozidiel, pracovné odevy a na území Slovenskej republiky žalobca plánuje zriadiť malú dielňu, v ktorej bude spracovávať tieto suroviny, vstupné petrochemické produkty a pod. Následne však žalobca uviedol, že jeho podnikanie spočíva v tom, že má na starosti vyhľadávanie investorov na stavebné projekty na území SR, konzultovanie prípadov ohľadom stavebných projektov a export stavebných výrobkov ako sú lešenie a debniace prvky. Faktúry predložené žalobcom v konaní poukazujú na poradenskú činnosť spoločnosti, nepredložil však žiadne doklady, ktoré by preukazovali zamýšľanú podnikateľskú činnosť (petrochemia, umelé nite, lešenia a debniace prvky, stavebná činnosť).

4. Jedným z ďalších relevantných podkladov pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a následne žalovaného bolo i stanovisko Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, podľa ktorého podnikateľská činnosť žalobcu nebude prínosom pre hospodárske záujmy Slovenskej republiky.

5. Žalovaný preto rozhodol, že prvostupňový správny orgán riadne zdôvodnil a preukázal, prihliadajúc i na stanovisko Ministerstva hospodárstva SR, že je dôvodné zrušiť prechodný pobyt žalobcu, pretože ten uvádzal nepravdivé a zavádzajúce údaje a jeho pobyt nie je vo verejnom záujme, čo vyplýva aj z predloženého administratívneho spisu.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 24.9.2018 žalobu, v ktorej namietal

- negatívne stanovisko Ministerstvo hospodárstva SR, ktoré sa vyjadrilo, že podnikateľská činnosť žalobcu na území SR nebude prínosom pre hospodárstvo SR, v inom konaní týkajúcom sa brata žalobcu p. K. Q., konateľa rovnakej spoločnosti ako žalobca, vydalo Ministerstva hospodárstva SR tri stanoviská, ktoré boli kladné.

- Ministerstvo hospodárstva teda vychádzalo z rovnakých skutkových skutočností a z rovnakých predložených dokladov a preto je nelogické, že v dvoch rovnako skutkových prípadoch rozhodlo Ministerstvo hospodárstva SR rozdielne. Keďže v tej istej veci boli vydané dve rôzne stanoviská Ministerstva hospodárstva SR, je táto skutočnosť v rozpore s princípom právnej istoty a doktrínou legitímneho očakávania.

7. Žalovaný vo vyjadrení ku žalobe uviedol, že

- správny orgán podľa § 33 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie prechodného pobytu prihliada na verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko, hospodárske záujmy SR, najmä na prínos podnikateľskej činnosti štátneho príslušníka tretej krajiny pre hospodárstvo SR a na ochranu verejného zdravia,

- udelený resp. obnovený prechodný pobyt na účel podnikania by mal byť len cudzincovi, ktorého podnikateľská činnosť bude prínosom pre hospodárstvo SR a jeho prítomnosť je nevyhnutná na dosiahnutie podnikateľských zámerov,
- preskúmaním administratívneho spisu bolo zistené, že spoločnosť žalobcu nevytvára žiadne pracovné miesta pre občanov SR, nemá uzatvorené žiadne zmluvy so slovenskými spoločnosťami, nevie uviesť skutočnosti o fungovaní svojej spoločnosti, spoločnosť žalobcu nevlastní žiadny hnutel'ný, ani nehnuteľný majetok a podnikateľská činnosť spoločnosti je vykonávaná na adrese D., kde sa jedná o schránkovú firmu. Prezentovaný výkon podnikateľskej činnosti žalobcu a to hľadanie klientov prostredníctvom internetu, ako aj hľadanie klientov prostredníctvom stavebných veľtrhov v Iráne v Teheráne, na ktorých sa podľa svojich vyjadrení v zápisnici zúčastňuje, nie je podnikateľskou činnosťou, ktorá by si vyžadovala prítomnosť a udelenie pobytu žalobcovi na území SR,
- žalobca a ani splnomocnený zástupca nijakým spôsobom nepreukázali svoje tvrdenia o prezentovaných oblastiach podnikania, kedy aj následne doložené faktúry v konaní, či odvolaní poukazujú na „poradenskú činnosť“ spoločnosti žalobcu. Ani v jednej z prezentovaných oblastí zamýšľaného podnikania (petrochémia, umelé nite, lešenia a debniace prvky, stavebná činnosť) neboli ani v konaní na správnom orgáne I. stupňa, a ani v odvolacom predložené žiadne dôkazy (obchodné zmluvy, zmluvy o budúcej zmluve, faktúry a pod.), ktoré by preukazovali tvrdenia žalobcu, či jeho splnomocneného zástupcu.

8. Žalobca sa replikou vyjadril k vyjadreniu žalovaného a poukázal na sumu 6.741,80 Eur, ktorú jeho spoločnosť A&M EUROPE s.r.o. vyplatila na dani za rok 2017. Uviedol, že je vlastníkom nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky v k. ú. R. R., LV č. XXXX. Tieto skutočnosti podľa žalobcu neboli Ministerstvu hospodárstva SR známe v čase vydania negatívneho stanoviska. Zároveň poukázal na negatívny dopad preskúmaného rozhodnutia na jeho súkromný a rodinný život, pretože jeho manželka a deti požiadali o udelenie prechodného pobytu na účel zlúčenia rodiny, zároveň pre preskúmané rozhodnutie vo veci žalobcu bol zrušený aj prechodný pobyt jeho bratovi, takže ich spoločnosť nemôže vykonávať žiadnu činnosť, nakoľko ani jeden z jej konateľov nemá na území SR prechodný pobyt na účel podnikania.

9. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) po oboznámení sa s obsahom súdneho a administratívneho spisu žalovaného vrátane administratívneho spisu prvostupňového správneho orgánu, preskúmal napadnuté rozhodnutie ako i priebeh administratívneho konania predchádzajúceho jeho vydaniu, vychádzajúc zo stavu, ktorý existoval v čase právoplatnosti rozhodnutia. Správny súd preto postupom podľa § 107 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „S.s.p.“) nariadil vo veci pojednávanie na deň 10.9.2020, na ktorom zistil, že žaloba nie je dôvodná a preto ju podľa § 190 S.s.p. zamietol.

10. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd poukázal na rozsudok krajského súdu vo veci brata žalobcu, sp. zn. 14S/79/2019 zo dňa 18.6.2020, ktorým zrušil rozhodnutie žalovaného a Oddelenia cudzineckej polície PZ Dunajská Streda č. PPZ-HCPBA8-518-027/2018-Z zo dňa 15.10.2018, ktorým, s poukazom na to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali nedôvodne rozdiely, zamietlo žiadosť brata žalobcu o obnovenie prechodného pobytu na území Slovenskej republiky z dôvodu, že prechodný pobyt brata účastníka konania bol zrušený, a krajský súd túto vec vrátil prvostupňovému správnomu orgánu na ďalšie konanie.

11. Krajský súd v tejto veci uviedol, že v prípade žalobcu je situácia iná, Ministerstvo hospodárstva SR, na rozdiel od jeho brata, posúdilo, že jeho podnikateľská činnosť nebude prínosom pre hospodárske záujmy Slovenskej republiky. Krajský súd uznal, že žalobca a jeho brat sú konateľmi tej istej spoločnosti a že Ministerstvo hospodárstva SR v danom prípade vydalo dve rozdielne stanoviská, u žalobcu vydalo negatívne stanovisko a u brata žalobcu vydalo tri pozitívne stanoviská. Žalobca požiadal o prechodný pobyt na území SR za účelom podnikania, podľa krajského súdu je v tomto kontexte verejný záujem potrebné vykladať tak, aby v priebehu obdobia, kedy mal žalobca udelený prechodný pobyt na účel podnikania, bolo ďalej skúmané, či vyvíja také aktivity, ktoré smerujú k tomu, že podnikateľská činnosť je prínosom pre hospodárstvo Slovenskej republiky.

12. Krajský súd zdôvodnil, že úlohu pri vydávaní stanoviska Ministerstva hospodárstva SR mohla zohrať aj to, že úlohou žalobcu v rámci podnikateľskej činnosti bolo zabezpečovať eventuálnych záujemcov o podnikanie na internete, pričom jeho brat K. Q. vyvíjal väčšiu aktivitu pri zabezpečovaní klientov, keď žalobca potvrdil, že brat K. Q. oslovoval slovenské spoločnosti pri podnikaní, aj firmy v Iráne, čím má za to, že aktivita brata žalobcu bola evidentnejšia.

13. V danom smere je podľa posúdenia krajského súdu zrejmé, že žalobca pri podávaní žiadosti o udelenie prechodného pobytu zavádzal, keď nevedel ani v priebehu niekoľkých mesiacov v akom odvetví bude vykonávať podnikateľskú činnosť na území SR, nevedel špecifikovať firmy, s ktorými by spoločnosť žalobcu vstupovala do obchodnoprávných vzťahov.

14. Podľa krajského súdu aj keď stanovisko Ministerstva hospodárstva SR nie je jediným smerodajným dôkazom, je veľmi dôležitým ukazovateľom a dôkazom vtedy, ak osoba žiada o udelenie prechodného pobytu na účel podnikania. Keďže u žalobcu toto stanovisko bolo jednoznačne negatívne, ako aj vzhľadom na ďalšie okolnosti, ktoré zistili správne orgány v priebehu správneho konania, ktoré sa týkali uvádzania nepravdivých údajov v súvislosti s podaním žiadosti o udelenie prechodného pobytu, krajský súd považuje dokazovanie vykonané správnymi orgánmi za postačujúce na rozhodnutie vo veci a obe rozhodnutia správnych orgánov za dostatočne odôvodnené a zákonné.

15. Vo veci stretu verejného záujmu a súkromného záujmu žalobcu na zlúčení jeho rodiny, krajský súd uviedol, že súkromný záujem žalobcu je potieraný tou skutočnosťou, že jeho pobyt na území SR nie je vo verejnom záujme. Pokiaľ žalobca nemá riadne odôvodnený pobyt a ten mu bol zrušený, jeho pobyt na území SR nie je legitímny, a preto nemôže byť súkromný záujem tejto osoby dôležitejší ako verejný záujem.

III.

Konanie na kasačnom súde

16. Proti rozsudku krajského súdu, uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia, podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g)) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. namietal, že:

- krajský súd sa nevysporiadal so skutočnosťou na ktorú sťažovateľ poukazuje od začiatku, a to, že jeho výsluch zo dňa 7.11.2017 je nezákonný z dôvodu, že sa na ňom nezúčastnila osoba, ktorá by mohla úradne prekladať z jazyka Farsí do slovenského jazyka. Z tohto dôvodu boli vo výpovedi sťažovateľa zaznamenané skreslené a nepresné vyjadrenia sťažovateľa,
- rozpor medzi stanoviskami Ministerstva hospodárstva SR vo veci sťažovateľa a jeho brata nebol v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žiadnym spôsobom vyriešený, odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za nepresvedčivé, v rozpore s doktrínou legitímneho očakávania a neprijateľné, aby sa správny súd s uvedeným nevysporiadal vo svojom rozhodnutí.

18. Sťažovateľ kasačnému súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konania, alternatívne aby zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

19. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že zotrúva na svojom vyjadrení k žalobe č. PPZ-HCP-BA2-2019/019231-004 zo dňa 6.3.2019.

IV.

Právny názor kasačného súdu

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky odo dňa 1. augusta 2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená sp. zn. 10Sžak/1/2021. Od 1. augusta 2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

21. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1 S.s.p., § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku (§ 462 ods. 2 S.s.p.).

22. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31. marca 2022 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

23. Podľa § 21 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov účel prechodného pobytu vykonáva štátny príslušník tretej krajiny na území Slovenskej republiky.

24. Podľa § 33 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie prechodného pobytu prihliada na verejný záujem, osobitne na bezpečnostné hľadisko, hospodárske záujmy Slovenskej republiky, najmä na prínos podnikateľskej činnosti štátneho príslušníka tretej krajiny pre hospodárstvo Slovenskej republiky a na ochranu verejného zdravia.

25. Podľa § 33 ods. 6 písm. e) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak štátny príslušník tretej krajiny uvedie nepravdivé alebo zavádzajúce údaje alebo predloží falošné alebo pozmenené doklady alebo doklad inej osoby.

26. Podľa § 33 ods. 6 písm. g) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zamietne žiadosť o udelenie prechodného pobytu, ak udelenie prechodného pobytu nie je vo verejnom záujme.

27. Podľa § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zruší prechodný pobyt, ak zistí skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie prechodného pobytu podľa § 33 ods. 6 alebo ods. 7 zákona o pobyte cudzincov.

28. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania .

29. Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

30. Podľa § 32 ods. 3 Správneho poriadku na žiadosť správneho orgánu sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby povinné oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie.

31. Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

32. Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

33. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis dospel k záveru, že kasačné námietky sťažovateľa týkajúce sa nesprávneho posúdenia krajského súdu boli dôvodné.

34. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv proti rozhodnutiu žalovaného, ktorý potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o zrušení prechodného pobytu na území Slovenskej republiky na účel podnikania z dôvodov, že uviedol nepravdivé alebo zavádzajúce údaje [§ 33 ods. 6 písm. e) zákona o pobyte cudzincov] a prechodný pobyt nie je vo verejnom záujme [§ 33 ods. 6 písm. g) zákona o pobyte cudzincov]. Úlohou kasačného súdu bolo posúdiť, či v danom prípade prichádzal do úvahy postup, ktorý zvolil správny orgán, keď sťažovateľovi z týchto dôvodov zrušil prechodný pobyt na území Slovenskej republiky.

35. Dôvod pre zrušenie prechodného pobytu podľa § 33 ods. 6 písm. e) v spojení s § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov spočíval v tom, že sťažovateľ nepredložil žiadne doklady, ktoré by preukazovali, že na území Slovenskej republiky vykonáva zamýšľanú podnikateľskú činnosť (petrochémiu, umelé nite, lešenia a debniace prvky, stavebná činnosť). Z administratívneho spisu bolo zistené, že sťažovateľ k žiadosti o udelenie prechodného pobytu doložil výpis z obchodného registra spoločnosti CAMELAI s.r.o., ktorej bol konateľom a ktorej nástupcom je spoločnosť A&M EUROPE s.r.o.. Obe tieto spoločnosti mali zhodne v predmete uvedenej činnosti ako sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, či činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov. Zriadenie dielne na spracovanie petrochemických produktov a výrobu umelých nití prezentovala splnomocnená osoba sťažovateľa, K.. K. J.. Zo zápisnice o podaní vyjadrenia č. PPZ-HCP-BA9-1070-001/2016-Z z 28.7.2016 K.. J. k plánovanej činnosti sťažovateľa na území SR uviedol: „Jeho predstava je otvoriť dielňu asi s 20 zamestnancami, občanmi SR.“.

36. V inom konaní pod č.k. 10Sžak/3/2021 sa kasačný súd zaoberal účelom ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) v spojení s § 33 ods. 6 písm. e) zákona o pobyte cudzincov, pričom za použitia teleologického výkladu dospel k názoru, že jeho účelom „je odstránenie kladného rozhodnutia o pobytovom statuse štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý ho dosiahol tým, že oklamal správny orgán v konaní o jeho žiadosti. Z formulácie ustanovenia § 33 ods. 6 písm. e) zákona o pobyte cudzincov a jeho zaradenia v rubrike „Rozhodovanie o žiadosti o udelenie prechodného pobytu“ je zrejmé, že sa nemá na mysli uvedenie nepravdivého alebo zavádzajúceho údajov alebo predloženie falošného alebo pozmeneného dokladu alebo dokladu inej osoby hocikedy, alebo hocikomu (teda napríklad v nejakej neskoršej žiadosti adresovanej obci, či v komunikácii so súkromnou osobou), ale viaže sa len na údaje uvedené v žiadosti o udelenie prechodného pobytu a na vyžadované prílohy. Ide potom o zákonom prípustnú reakciu správneho orgánu na to, že správny orgán po udelení prechodného pobytu zistí a nespochybniteľným spôsobom preukáže, že bol žiadateľom o udelenie prechodného pobytu v konaní o jeho žiadosti oklamán, zavádzaný alebo že mu v konaní o jeho žiadosti príslušník tretej krajiny poskytol falošné alebo pozmenené doklady alebo doklad inej osoby. Najčastejšie pôjde o také prípady, keď správny orgán až po udelení prechodného pobytu zistí, že štátny príslušník predložil v konaní o jeho žiadosti falošné alebo pozmenené doklady alebo doklad inej osoby alebo dodatočne vyjde najavo, že uvádzal také nepravdivé alebo zavádzajúce údaje o takých podstatných skutočnostiach, ktoré by mohli mať rozhodujúci vplyv na to, že pri ich odhalení už v štádiu konania o jeho žiadosti o prechodný

pobyt by znamenali pre štátneho príslušníka tretej krajiny negatívne dôsledky v podobe zamietnutia jeho žiadosti o prechodný pobyt.“.

37. Kasačný súd sa nestotožnil s právnym posúdením krajského súdu a žalovaného, že sťažovateľ zavádzal, keď nepredložil dôkazy o činnosti v zamýšľanej oblasti podnikania. Účelom ustanovenia § 36 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov je v podstate sankcia - zrušenie prechodného pobytu tomu žiadateľovi, ktorý uvedie nepravdivé alebo zavádzajúce údaje [§ 33 ods. 6 písm. e) zákona o pobyte cudzincov]. Kasačnému súdu, s poukazom na obsah administratívneho spisu, neboli známe žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že sťažovateľ sa dopustil konania, ktoré by bolo možné označiť za podvodné alebo za zneužitie práva. Podľa najvyššieho správneho súdu preto neprichádzalo do úvahy sankcionovať sťažovateľa vo forme zrušenia prechodného pobytu na účel podnikania z dôvodu podľa § 33 ods. 6 písm. e) zákona o pobyte cudzincov. Skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny po udelení prechodného pobytu vykonáva inú podnikateľskú činnosť, ako pôvodne zamýšľal, stále však deklarovanú v predmete činnosti jeho spoločnosti, ako bolo známe správne orgánu, je len prirodzenou súčasťou podnikateľského prostredia. Štátny príslušník tretej krajiny až po udelení prechodného pobytu v tej ktorej krajine spoznáva podnikateľské realie, dopyt a ponuku na trhu a je len prirodzené, že podnikateľ na to môže reagovať zmenou pôvodne zamýšľaného podnikateľského zámeru. Táto skutočnosť však nemôže byť posúdená tak, že správny orgán bol zavádzaný a zakladať tak dôvod na zrušenie prechodného pobytu na účel podnikania. Kasačný súd má za to, že krajský súd a žalovaný vec nesprávne právne posúdili, keď zmenu podnikateľského zamerania sťažovateľa vyhodnotili ako uvedenie zavádzajúcich údajov a sťažovateľa za to sankcionovali zrušením prechodného pobytu na účel podnikania.

38. V prípade zrušenia prechodného pobytu sťažovateľa z dôvodu podľa § 36 ods. 1 písm. b) v spojení s § 33 ods. 6 písm. g) zákona o pobyte cudzincov, že nie je vo verejnom záujme, správny orgán vychádzal zo stanoviska Ministerstva hospodárstva SR ako jedného z relevantných podkladov pre rozhodnutie, podľa ktorého podnikateľská činnosť sťažovateľa nebude prínosom pre hospodárstvo Slovenskej republiky. V tejto veci kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že vo veci posúdenia prínosu podnikateľskej činnosti brata sťažovateľa ako konateľa tej istej spoločnosti A&M EUROPE s.r.o., vydalo Ministerstvo hospodárstva SR tri pozitívne stanoviská.

39. Policajný útvar pri rozhodovaní o udelení prechodného pobytu, ako aj pri rozhodovaní o zrušení povolenia na prechodný pobyt, prihliada zo zákona aj na verejný záujem. Ide o prípady, kedy síce cudzinec nepredstavuje z hľadiska bezpečnosti riziko pre Slovenskú republiku, ale aj napriek tomu je jeho pobyt na našom území nežiaduci. Tým je umožnené regulovať počty cudzincov z tretích štátov, a to aj na základe podkladov, ako je stanovisko ministerstva hospodárstva, resp. orgánov územnej samosprávy. Verejný záujem v intenciách rozhodovania o udelení, resp. zrušení povolenia na prechodný pobyt v zmysle zákona o pobyte cudzincov možno chápať ako záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo mnohým občanom, pričom preukázať skutočnosť, že udelenie prechodného pobytu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny nie je vo verejnom záujme je povinnosťou správnych orgánov. Pri posudzovaní podnikateľskej činnosti štátneho príslušníka tretej krajiny z hľadiska jeho možných benefitov či už pre hospodárstvo SR, ale aj benefitov pre lokálne časti územia, v ktorom cudzinec mieni podnikáť, je žiadúce vychádzať tak zo stanovisk Ministerstva hospodárstva SR ako aj miestnych úradov mestských častí, najmä z hľadiska posúdenia ich záujmu o prípadné rozširovanie podnikateľských činností podľa predmetu podnikania štátneho príslušníka tretej krajiny. Je však povinnosťou správnych orgánov v prípade negatívneho stanoviska dotknutých orgánov, najmä ak chýbajú bližšie dôvody negatívneho stanoviska, takéto nedostatky odstrániť a vyžiadať bližšiu identifikáciu dôvodov, ktoré sa stanú základom pre správne uváženie správnych orgánov pri rozhodovaní o udelení prechodného pobytu, resp. pri rozhodovaní o zrušení povolenia na prechodný pobyt (10Sžak/7/2019 z 19.6.2019).

40. V súvislosti s prejednanou vecou poukazuje kasačný súd, vzhľadom na obsah administratívneho spisu, z ktorého bolo potrebné pri súdnom prieskume rozhodnutia vychádzať, že zo stanoviska Ministerstva hospodárstva SR nie sú zrejmé dôvody, prečo podnikateľská činnosť sťažovateľa nebude prínosom pre hospodárstvo SR. Kasačný súd však, na rozdiel od krajského súdu, ktorý si sám vyhodnotil možný dôvod rozdielného stanoviska ministerstva hospodárstva v prípade sťažovateľa a

jeho brata, postráda akékoľvek zdôvodnenie takéhoto negatívneho stanoviska a v rozhodnutí správnych orgánov absentuje vysvetlenie dôvodov rozdielneho stanoviska u konateľov tej istej spoločnosti. V stanovisku Ministerstva hospodárstva SR nie je uvedené, z akých podkladov a dokumentov Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vychádzalo a ani zdôvodnenie, prečo podnikateľská činnosť sťažovateľa nebude prínosom pre hospodárske záujmy SR, preto podľa kasačného súdu toto stanovisko v danej veci nemôže slúžiť ako relevantný podklad pre rozhodnutie.

41. Uvedené nasvedčuje tomu, že prvostupňový ale aj druhostupňový správny orgán si nežadovávali dostatok skutkových podkladov, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzali a ktoré by viedli správne orgány k záverom o tom, že bolo spoľahlivo zistené, že udelené povolenie na prechodný pobyt sťažovateľovi nie je vo verejnom záujme. Správny orgán je povinný presne a úplne zistiť stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie (§ 32 ods. 1 Správneho poriadku). Uvedené ustanovenie zakotvuje zásadu materiálnej pravdy, v zmysle ktorej je správny orgán povinný zistiť všetky skutočnosti nevyhnutné a potrebné pre vydanie spravodlivého a zákonného rozhodnutia. Kasačný súd mal preto pochybnosti o správnosti zistenia správnych orgánov o naplnení dôvodov na zrušenie povolenia prechodného pobytu žalobcu na účel podnikania aj z dôvodu, že prechodný pobyt sťažovateľa nie je vo verejnom záujme.

42. Námietku sťažovateľa o nedostatku tlmočenia do anglického jazyka pri podaní vyjadrenia dňa 7.11.2017 považuje kasačný súd za nedôvodnú. Z obsahu zápisnice o podaní vyjadrenia č. PPZ-HCP-BA9-3293-016/2017-Ž vyplýva, že sťažovateľ svojim podpisom po prečítaní zápisnice potvrdil, že všetkému porozumel a nežiadal vykonať žiadne zmeny a doplnenia v zápisnici, pričom v postupe správneho orgánu, ktorý ustanovil tlmočníka X.. X. C. (PPZ-HCP-BA9-3293-015/2017-Ž), ktorý po ustanovení zložil sľub tlmočníka, nezistil kasačný súd žiadne pochybenie.

43. S poukazom na vyššie uvedené závery má kasačný súd za to, že ide o také vady, pre ktoré nemožno napadnuté rozhodnutie považovať za zákonné a pre ktoré mal krajský súd toto rozhodnutie zrušiť. Ak tak krajský súd neučinil, jeho rozsudok je zaťažený vadou, pre ktorý nemôže obstáť. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie v spojení s konaním, ktoré mu predchádzalo, trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd, zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 2 S.s.p. tak, že zrušil preskúmané rozhodnutie a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je potrebné vykonať dokazovanie opätovným dopytom na Ministerstvo hospodárstva SR k objasneniu jeho negatívneho stanoviska a k vysvetleniu rozdielneho posúdenia prínosu podnikateľskej činnosti sťažovateľa a jeho brata pre hospodárstvo Slovenskej republiky.

44. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, priznal právo na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

